

Utdanning som motvekt mot hat og fordommer

Taler

Tora Aasland

Dato

18 august 2011

Sted

Universitetet i Oslo

Omstendigheter

Tale ved semesterstart

1 "Kjære unge. Dere er vårt korrektiv, vårt mot og vårt håp. Det er dere som skal
forme og bestemme hvilket Norge vi skal ha i årene framover. Vi står overfor et
valg. Vi kan ikke gjøre det som skjedde ugjort. Men vi kan velge hva dette skal
gjøre med oss som samfunn og enkeltmennesker."

5

Dette sa Kronprinsen på Rådhusplassen i Oslo 25. juli foran et blomsterhav
med over 150.000 mennesker. Jeg lar det også bli til mine ord. Det har vært
sterkt å observere motet og modenheten til dem som opplevde dette marerittet
og dybden i ordene de har brukt for å beskrive det de følte og erfarte de
10 skjebnesvangre timene. Ord som har gjort inntrykk på en hel verden.

Vi skal alle være stolte av å ha et samfunn bygget på fellesskap, toleranse,
mangfold, åpenhet, solidaritet og demokrati. Disse verdiene er vårt svar på
bombeeksplosjonen i regjeringskvartalet og massakren på Utøya fredag 22. juli.

15

Vårt demokrati og vårt folkestyre bygger på inkludering, ikke erobring. Vår
kunnskap og vår utdanning har som forutsetning at alle mennesker er like mye
verdt. Vi vil at alle skal ha rett til utdanning. Og dere skal sammen med oss alle
virkeliggjøre Kronprinsens ord: å forme og bestemme hvilket Norge vi skal ha
20 framover. Dere skal vise hvordan vi får til mer demokrati, mer åpenhet og mer
fellesskap med den utdanningen og den dannelsen dere får som studenter og
som samfunnsengasjerte medmennesker.

Dere starter eller fortsetter på en høyere utdanning for å få mer og ny kunnskap.
25 Det er en modningsprosess der dere får tilgang til og tilegner dere
forskningsbasert kunnskap. Dette skjer gjennom en utvikling der argumenter
brytes og dere får opplæring i å forstå forskjellige perspektiver og ståsteder. Det

vil være riktig å satse enda sterkere på disse grunnverdiene ved universitetene og
30 høyskolene.

I møte med kunnskap, taper kunnskapsløshet. I et virkelig møte med den andre,
taper fremmedfrykten. I møte med undringen og spørsmålet, taper
skråsikkerheten. Jeg vil oppfordre dere til å være nysgjerrige, og sette
35 fordommene på prøve. Jeg vil oppfordre dere til å utfordre det kjente og
utforske det ukjente.

I Norge har vi og fortsatt skal vi ha lik rett til høyere utdanning. På mange måter
er vi i en unik situasjon. Mens andre land kutter i bevilgingene til høyere
40 utdanning og forskning, gjør vi det motsatte. Vi øker stadig overføringene til
universiteter og høyskoler, oppretter flere studieplasser, øker
forskningsbevilgningene og satser på bedre studentvelferd. Slik skal det fortsette
å være.

45 For akademia har vært avgjørende for utviklingen av kunnskapsnasjonen Norge,
av det frie og selvstendige landet Norge. Nå er universitetene og høyskolene
igjen viktige i nasjonsbyggingen - og dere studenter er viktige i
nasjonsbyggingen. Nå som da handler det om å bygge det Norge vi ønsker.

50 De ødeleggende handlinger som ble utført i Oslo og på Utøya den 22. juli 2011,
sammenliknes med 2. verdenskrig. Etter 22. juli har Nordahl Griegs "Til
ungdommen" fått en ekstra dimensjon. Nordahl Grieg var selv ung da han falt
for landet sitt under 2. verdenskrig.

55 "Kanskje du spør i angst, udekket, åpen, hva skal jeg kjempe med, hva er mitt
våpen?"

Studentenes våpen skal være kunnskap som avdekker og ikke tilslører. Det skal
være den aktive samfunnsdebatten, de kritiske ordskeftene og de helt nye
60 spørsmålene. Nordahl Griegs svar gjelder også dere - og oss alle: våpenet er
"troen på livet vårt, menneskets verd". I bunn ligger overbevisningen om at alle
mennesker er like mye verdt. Sik skal vi fortsette å bevare det demokratiske
Norge og velferdssamfunnet vårt. Og slik skal vi utvikle oss videre. Dere må vise
vei og være korrektivet; igjen som Nordahl Grieg sier: "gå inn i din tid". Det er
65 nå vi igjen skal bygge landet. Og med kunnskap skal landes bygges!

Jeg har store forventninger. Lykke til med semesterstart!

70

Kilde

www.regjeringen.no

Emner

22. juli, Demokrati, Fremtiden, Hilsningstale, Terrorisme, Ungdom, Utdanning, Åpningstale

75

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/utdanning-som-motvekt-mot-hat-og-fordommer>

80

85

90

95

100

105